

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimi q[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonia, 4.III. 1502

VD16 R 168

Ordinu[m]. aliqui possunt p[ro]cedere ad matrimoniu[m]. aliqui no[n]

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Haymudi.

Sicut sedis mō tūc seruitū istud a votivo deo impēsum est minoris pē
et remuneratōis. qz Dū cor nō orat in vanū lingua laborat

sē hoīem sē mīmoniū nos raymūdus

Dīnem contrahere prohibemus in ordine sacro

dīs aplīcū casu

Personam. nīs papa pīus dispenset in illo

malefic⁹ sē cleric⁹ recedere maleficū clericū

Si malefactor hic est et ab ordine cedere. ius hunc

coartat

vixit mīmonialt sine dispensatōe pape

Lompellit. numqz sponsam ducat sine papa

ut i. alīq vicio sē cleric⁹ p q crīmīne sniam

Crīmīne sirpitur quo promeruit capitalem

q interficiat sē secularis sē clericū i. pīus

Vindictam. iudex non iudicet hunc. nīs pīum

degradet clericū

Ordine de sacro deponat episcopus illum

¶ Post qz autor in pīcedentib capitulois determinauit de aliqbus sacramē
tis. hic iam in pīt caplo determinat de alio sacramento. s. ordinis. Et di
vidit in duo Prīmo determinat de ordinib sacris. Sedo incidenter del
terminat de monachis fugitiuis de claustris. Prīma pars adhuc in duo
pīmo determinat de ordinib sacris. sedo spēalt regredit sup ordīnē ei⁹ ma
teriā pīractādo. seda ibi. (Si laycus) Prīma adhuc in duo. pīmo facit qd
dictū est. sedo ponit qddā documētū de clericis maleficiis. seda ibi. Crīmī
ne si rapit. Quātū ad pīmū dt sic. ois pīsona exīs in maiori ordīne et sacro
nō pī pīrathere mīmoniū. nīs hoc fīat q dispensatōem pape. et si esset aliq sacerdos q postea fit malefactor et irregularis. ita q postea pīware offīcio et
būfīcio. tūc ille adhuc nō pī pīrare mīmoniū. ppter carācteres indelibile
s ei impīlos. s. si fuerit pītūtū in minorib ordinib. tūc talis pī pīcedere
ad mīmoniū sine dispensatōe. vel pī ylterius pīmoueri.

¶ Circalrām nota. q ordo est duplex. s. ordo sacer. et ordo nō sacer. et s. lī
le vocat minor. videlz ordo accolitus. et alīj inferiores de qb̄ dictū e pīus
ibis. Omīb̄ oremus. et illi pītūtū in taliorū ordīne minori nō sacro pīt pīrathere
mīmoniū sine dispensatōe pape. Rō huius est. qz si tales abstīnere
nō pīt. tūc melius est cū legitima muliere aiā suā saluare qz cū multis il
legitimis dānare eternalt. Et si ylterius in ordinib sacris pīcederet et ab
stīnere nō possent. tūc ipī fornicatōem pīmiteret et maxime peccarent. quia
tūc xpīm corde immūdo et manib⁹ pollutis in altariib tractarēt. vñ. qdam
metrista. Tangere cū gaudes meretricē qualiter audes. Palinis pollutis
regē tractare salutis. Item. Si missam dicis pīus amplexus meretricis.
Ibis ad antra stigis qm̄ christum crucifigis. Et ideo istis in minorib ordīnib
existentibus melius est nubere qz nūmīs vii per luxuriant. Sed
ordo sacer est. vt ordo subdyaconatus. dyaconatus. et pīf byteratus. et
isti committari nō possunt. nam existentes in illis ordinib non possunt
pīrathere nisi q dispensatōem pape. qz fecerunt votūm solenne per suscep-

Folium LXXXVIII

tionem sacri ordinis. sic q̄ volunt casteviuerere. deo seruire. et p̄ plim eius in si
be christiana informare. Et ideo iusticia hoc persuaderet q̄ clerci volentes p̄
cedere in sacris ordinib⁹ bñ prospiciat utrum possint caste viuere. si p̄nt caste
vivere tūc ad sacros ordines p̄cedant in noīe dñi. sed si nō p̄nt caste vivere
tūc melius est sacros ordines dimittere et uxore ducere. q̄ postea suscep̄t⁹
sacris ordinib⁹ eū uxori⁹ alioz fornicari et aiam ei⁹ eternaliter damnare.
Sic clerci greci nō curāt castitatem seu votū castitatis. q̄ suscipiūt sacros or
dines et celebrāt diuina officia habentes uxores legitimas. et videt ip̄is q̄
eoz filij filijs principū in nobilitate p̄parent.

Sed oī notandū. exq̄ dictū est de voto q̄ triplex est votū. s. votū p̄tinē
tie. votum abstinentie. et votū peregrinatiois. et cū quodlibet illoz p̄t com⁹
mutari in melius. ideo dubitaf utq̄ votum p̄tinētie posset p̄mutari in me
lius. Et videt q̄ nō. q̄ nihil est melius p̄tinētie et castitate. ergo votū p̄ti
nētie et castitatis non potest mutari in melius. Respondeſ q̄ in omni voto
sunt respicienda duo. et maxime in voto peregrinatiois. Primo respicienda
est causa quare debet fieri dispēlatio. q̄ forte talis est senex non poren⁹ am⁹
bulare. vel forte si recederet de loco fieret lites et guerze. Secundo respicienda
est superioris autoritas. q̄ iste q̄ halet autoritatē debet taxare expēlas et fati
gatōes viap̄ quas facere posset. et illud totum debet sumere et mittere ad
illū locū ad quē talis fecit votum. Sic si est votū abstinentie itaq̄ p̄t mutari
in melius. diues si est delicatus et leūnare nō p̄t tunc debet dare elemosy
nas et alia opa pietatis facere. Sed de voto p̄tinētie aliq̄ dicunt q̄ nullo mo
do p̄t mutari in melius. q̄ nihil melius est p̄tinētie. sed illo nō obstatē pa
pa in isto voto p̄t dispēlare cū omnib⁹ nisi in articulis fidei. Unde legitur q̄
erat quidam magnus dñs et possessor multaz terraz q̄ habuit uniuersitatem et
iste erat monachus. tūc patre mortuo tinebat gueria illaz terraruz
properter carceriam dñi. hoc videt ap̄licus dispēlauit cū isto. q̄ tales subdi
ti nolebat aliquē eligere in dñm misericordē terraz. et sic p̄ dispensationem
pape iste monachus p̄traxit matrimonium. et postq̄ habuit pueros poten⁹
tes regere terrā. tūc cogebat reintrare claustrū. Ex q̄ p̄z q̄ votum p̄tinētie
infringif p̄ dispēlacionem pape. Sed tūc ad rōem dī. q̄ aliqd p̄mutari in me
lius intelligif duplī. Uno mō in melius spēale. et sic spēale est melius p̄tinē
tie. Alio mō intelligif q̄ p̄mutari in melius cōe et generale. ita q̄ posset com
mutari in aliqd qđ esset p̄mutati melius. et sic bñ posset p̄mutari in me
lius. vt p̄z in exēplo ī dicto. **T**unc ibi (Crimē si reperiat) ponit quoddā
documentum respiciēt clercicos maleficos dicēs. si altq̄ clericus sit in maio
ri ordine et faciat furtū. heresim. rapinā. incendium. vel homicidium. et si in
tali facto p̄ iudicium seculare apprehēsus fuerit. tūc iudex secularis nō de
bet dijudicare eum. sed debet p̄sentari ep̄o qui eū ponat ad p̄peruos carce
res. vel eū deponere p̄t de sacris ordinib⁹ et postea itaq̄ p̄sentare iudicio se
culari. qđ tūc eum cōdemnare potest.

Lertio notandū. q̄ talis clericus q̄ facit furtū. homicidium. vel hmoī
ille referit dī ad ep̄m vel ad papā q̄ ip̄m degradat. et postea iudicio seculari
tūc tradat ut pro suis cruciē maleficijs. q̄ tūc nō clericus sed laycus mere
tur dici. Et ideo reqr̄t vna cautela ad ista ī dicta. q̄ clericī in ordinib⁹ con
stituti non dānanti iudicio seculari. et dato q̄ ip̄e clericus esset malefactor